Ad – Soyad:

Tarih:

Puslu: Bu sayfa senin defter notun. Kuralı okuyup defterine geçir.

Gerçek, Mecaz ve Terim Anlam

Gerçek anlam

Sözcüğün akla gelen ilk anlamıdır: sıcak çay.

Mecaz anlam

Gerçek anlamından uzaklaşmış anlamıdır: sıcak bir karşılama.

Terim anlam

Bir bilim ya da sanat dalına özgü anlamdır: mıknatıs, açı.

ÖRNEK

sıcak çay → gerçek

sıcak bir karşılama → mecaz

mıknatıs → terim

Sözcük bir bilim dalında özel bir anlamla mı kullanılmış? Öyleyse terimdir.

Ad – Soyad: Tarih:

Puslu: Başlığa ve resme bak; sonra oku.

Kar Nereye Gitti?

Ada, yarıyıl tatilinde babaannesinin köyüne gitti. Babaannesi, eskiden kışların bu köyde çok karlı geçtiğini anlattı. Bu kış ise köye hemen hiç kar yağmamıştı. Ada merakla sordu: “Kar nereye gitti?”

Babaannesi gülümseyerek açıkladı. Bir kış az kar yağması, iklimin değiştiğini tek başına göstermezdi. Hava durumu günden güne değişirdi. İklim ise bir yerin uzun yıllar boyunca hava durumunun ortalamasıydı. Bilim insanları da iklimi yıllarca ölçerek inceliyordu.

Bu ölçümler, Dünya'nın giderek ısındığını gösteriyordu. Kömür, petrol ve doğal gaz yakıldığında havaya bazı gazlar karışıyordu. Bu gazlar, Dünya'nın çevresinde bir örtü gibi ısıyı tutuyordu. Isınan Dünya'da buzullar eriyor, bazı yerlerde kuraklık artıyordu.

Ada biraz endişelendi. Babaannesi, herkesin yapabileceği işler olduğunu söyledi. Gereksiz ışıkları kapatmak, yakın yerlere yürüyerek gitmek ve ağaç dikmek bunlardan birkaçıydı. Ada, okula dönünce sınıfıyla bir iklim takımı kurmaya karar verdi.

1 Okumadan önce: başlığa ve resme bak. Metin ne anlatıyor olabilir?

Tahminim: _____

Okuduktan sonra: tahminin doğru çıktı mı? ○ evet ○ kısmen ○ hayır

Noktalama işaretlerinde dur; soru cümlesini uygun tonlamayla oku.

Metni ikinci kez okuman kaç dakika sürdü? _____

Ad – Soyad:

Tarih:

Puslu: Cevabı metinde ara; kendi cümlenle yaz.

1 Metne dön, soruları cevapla. Cevabını cümleyle yaz.

1. Ada babaannesine ne sordu?

2. Hava durumu ile iklim arasındaki fark nedir?

3. Kömür ve petrol yakıldığında ne olur?

4. Metnin konusu nedir?

5. Metnin ana fikri nedir?

6. Metne başka bir başlık öner.

7. Sence sınıfınızın iklim takımı neler yapabilir?

Ad – Soyad: Tarih:

Puslu: Bilmediğin sözcüğün anlamını cümlesinden çıkar.

1 Sözcüğün anlamını metinden tahmin et, satıra yaz.

ortalama	İklim ise bir yerin uzun yıllar boyunca hava durumunun ortalamasıydı. _____
ölçüm	Bu ölçümler, Dünya'nın giderek ısındığını gösteriyordu. _____
buzul	Isınan Dünya'da buzullar eriyor, bazı yerlerde kuraklık artıyordu. _____
endişelenmek	Ada biraz endişelendi. _____

2 Sözcükleri alfabetik sıraya diz.

1.	2.	3.	4.

Seçtiğin bir sözcüğü cümle içinde kullan:

_____

_____

_____

Ad – Soyad: Tarih:

Puslu: Sözcüğün cümledeki anlamını düşün.

1 Sözcüğün cümledeki anlamını bul: gerçek, mecaz ya da terim.

Gerçek anlam: sözcüğün ilk ve temel anlamı.

Mecaz anlam: gerçek anlamından uzaklaşmış anlam.

Terim anlam: bir bilim dalına özgü anlam.

2 Ayraç içindeki sözcük gerçek, mecaz ya da terim anlamda mı? Yaz.

ÖRNEK

Bu kış hava çok soğuk geçti. (soğuk)

→ gerçek

Komşumuz bize soğuk davrandı. (soğuk)

_____

Dünya'nın iklimi değişiyor. (iklim)

_____

Buzullar her yıl biraz daha eriyor. (buzul)

_____

Babaannemin sözleri içimi ısıttı. (ısıttı)

_____

Güneş, denizlerin suyunu ısıttı. (ısıttı)

_____

Ad – Soyad: Tarih:

Puslu: Soru cümlelerinin tonunu dinle.

1 **Öğretmenin okuduğu cümleleri dikkatle dinle.**

ÖĞRETMEN OKUR: **Her cümleyi iki kez okuyun; ikincisinde çocuk yazsın.**

2 **Duyduğun cümleyi satıra yaz. Noktalama işaretlerini unutma.**

1 _____

_____

2 _____

_____

3 _____

_____

4 _____

_____

5 _____

_____

6 _____

_____

Ad – Soyad: Tarih:

Puslu: Önce hikâyenin olaylarını sırala, sonra yaz.

1 **Sınıfının iklim takımının bir gününü anlatan bir hikâye yaz.**



ışığı kapatan kız



bisiklet



saksıda bitki

Takımınız hangi işi yaptı? Kimler yardım etti? Sonunda ne oldu?

2 **Hikâyene içeriğine uygun bir başlık koy, sonra en az altı cümle yaz.**

Başlık: _____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

3 **Hikâyeni bir kez daha oku; büyük harfleri ve noktalamayı kontrol et.**

Ad – Soyad: Tarih:

Puslu: Önce dikkatle dinle, sonra düşüncenni nedeniyle anlat.

1 Öğretmenin okuduğunu dinle. Kutuyu işaretle, son soruyu sözlü cevapla.

ÖĞRETMEN OKUR:

Kutup ayıları buzların üzerinde avlanır. Buzlar eridikçe kutup ayılarının avlanacağı yer azalıyor.

Bu metin ne hakkında?

- ☐ kutup ayıları
- ☐ çöl tilkileri

Metnin ana fikri nedir?

- ☐ Eriyen buzlar ayıları zorluyor.
- ☐ Kutup ayıları sıcak yerleri sever.

Kutup ayıları nerede avlanır?

- ☐ buzların üzerinde
- ☐ ağaçların üstünde

Sence uzaktaki kutup ayılarına biz nasıl yardım edebiliriz? sözlü

2 Konuşma planı: anlatacaklarını sırala.

1. İklimi korumak için bir öneri düşün.
2. Önerini nedenleriyle birlikte sırala.
3. Önerini sınıfta hazırlıklı olarak sun.

3 Dinlerken ve anlatırken bunlara dikkat et.

- Konuşurken nazik bir dil kullan, el kol hareketlerini abartma.
- Farklı düşünen arkadaşını sonuna kadar dinle.
- Söz almak için elini kaldır.

Ad – Soyad: Tarih:

Puslu: Şiiri iki kez oku; ikincisinde vurgulara dikkat et.

1 Şiiri sesli oku. Vurgulu sözcüklerde ve dize sonlarında sesine dikkat et.

Bulutların Yarışı

Gökyüzünde bir sabah
Bulutlar yarış etti,
Rüzgâr düdüğü çaldı,
Hepsi hızla gitti.

Pamuk bulut önde,
Kara bulut arkada,
Yağmur oldu damladı
Yeşil yeşil tarlada.

Güneş çıktı sonunda,
Bitti büyük yarış,
Gökkuşağı gülümsedi,
Doğa buldu barış.

2 Şiirle ilgili soruları cevapla.

1. Şiir kaç kıtadan oluşuyor?

_____

2. Üçüncü kıtada hangi sözcükler uyaklı?

_____

3. Şiirin konusu nedir?

_____

3 Sen de gökyüzü ya da bir hava olayı için dört dizelik bir şiir yaz.

Başlık: _____

_____

_____

_____

_____

Ad – Soyad: Tarih:

Puslu: Burada doğru cevap yok; kendini dürüstçe değerlendir.

1 Bu hafta neler yapabiliyorsun? Her satırda bir yüzü işaretle.

	yapabiliyorum	biraz	tekrar bakmalıyım
Sözcüğün gerçek, mecaz ya da terim anlamda kullanıldığını bulabiliyorum.	☺	😐	☹
Okuduğum metnin konusunu ve ana fikrini belirleyebiliyorum.	☺	😐	☹
Şiiri vurgu ve tonlamaya dikkat ederek okuyabiliyorum.	☺	😐	☹
Tartışmada nazik bir dille düşüncemi söyleyebiliyorum.	☺	😐	☹

2 Bu haftanın rozetini boya.



3 Bu hafta en çok hangi yaprağı sevdin? Adını yaz.